VIQUIPÈDIA

Indonesi

L'**indonesi** (oficialment és anomenat **bahasa Indonesia**, literalment, la llengua d'Indonèsia) és la llengua oficial d'Indonèsia. L'indonesi es basa en el malai, una llengua austronèsia (o malaiopolinèsia) que s'havia utilitzat com a lingua franca en l'arxipèlag indonesi durant centúries.

Es va conformar com a idioma oficial d'Indonèsia en la declaració d'independència del 1945. És essencialment el mateix idioma (un dialecte estandarditzat) que el malai, la llengua oficial de Malàisia, encara que amb una gramàtica i una fonologia simplificades i amb molts mots prestats d'altres llengües.

Actualment, tot i ser l'idioma oficial, només un percentatge menor d'indonesis parlen l'indonesi com a primera llengua.

Indonesi	
bahasa Indonesia	
Tipus	llengua, llengua estàndard i llengua viva
Parlants	
250 milions principalment a Àsia Sud-oriental	
Parlants nadius	17 milions (2019)
Altres	233 milions
Rànquing	52
Parlat a	Indonèsia i Timor Oriental
Oficial a	Indonèsia i Associació de Nacions del Sud-Est Asiàtic
	Reconegut com a llengua minoritària a: Timor Oriental, Filipines, Malàisia, Països Baixos
Informació: Zona on l'indonesi és una llengua majoritària i oficial. Zona on l'indonesi és una llengua minoritària.	
Autòcton de	Indonèsia
Classificació lingüística	
llengua humana llengües austronèsiques llengües malaiopolinèsies llengües malaiopolinèsies nuclears llengües malaiosumbawanes llengües malaies llengua malaia malai	
Característiques	
Sistema d'escriptura	alfabet llatí i alfabet romà
Institució de normalització	Pusat Bahasa
Codis	
ISO 639-1	id

Contingut

Escriptura

L'indonesi s'escriu amb l'alfabet llatí. Les lletres es pronuncien de forma similar al català, tret de:

- **c**: que es pronuncia entre /tx/ i /ti/: *coklat* = xocolata /txoklatt/ /tioklat/
- **j**: que es pronuncia entre /dj/ i /di/: *jalan* = anar, caminar /djalann/ /dialann/
- **v**: que es pronuncia /v/, com als dialectes balear, tarragoní, valencià o alguerès.

El moviment nacionalista indonesi havia adoptat l'alfabet llatí el 1928 amb la grafia holandesa anomenada *Van Ophuijsen* (per exemple **tj** per al

so /tx/ i **dj** per al so /dj/). Aquesta grafia fou lleugerament modificada per la reforma ortogràfica del 1947 de Soewandi, en nom del ministre d'ensenyament del govern del primer ministre socialista Sjahrir

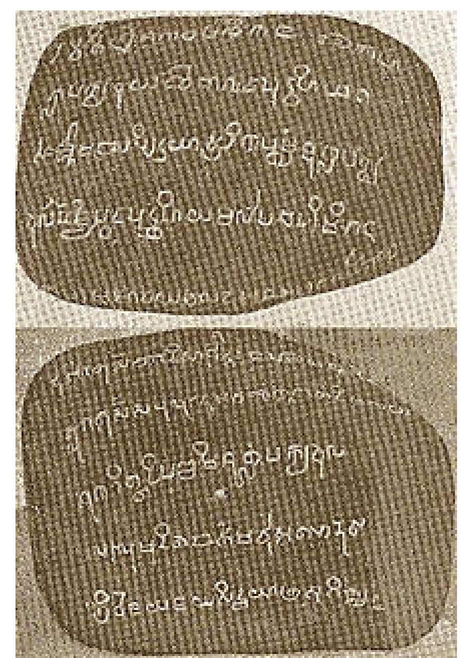
ISO 639-2	ind
ISO 639-3	ind
Glottolog	indo1316 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/indo1316)
Ethnologue.com	ind (http://www.ethnologue.com/language/ind)
ASCL	6504
IETF	id

La reforma del 1972 ha dut a una grafia comuna a l'indonesi i el malai, la **dj'** ***indonèsia esdevé*** *j* (*Djakarta* > *Jakarta*) i la **j** passa a ser **y** (*djaja* → *jaya* = victòria), com en malai, i la **tj** indonèsia i la **ch** malàia esdevenen **c** (*tjahaja* i *chahaya* → cahaya = llum).

Tot i així, la major part de noms propis no han adoptat aquestes reformes ortogràfiques.

Història

El document més antic conegut en malai antic és una inscripció en escriptura pal·lava, anomenada *Kedukan Bukit*, datada el 683, a l'illa de Bangka.

La inscripció de *Kedukan Bukit*

El 1908 el govern colonial funda la *Commissie voor de Volkslectuur* (Comitè per a la literatura popular), responsable de la publicació tant d'obres clàssiques locals, populars i de les llengües regionals i malai, com les obres estrangeres traduïdes al malai, imprès en caràcters llatins. Aquesta organització aviat va prendre el nom de *Balai Pustaka* (la casa del llibre). A la dècada de 1930 va aparèixer una nova literatura escrita en malai, que els intel·lectuals indígenes anomenen en endavant *indonesi*. La revista literària *Poedjangga Baró* (el poeta nou) va ser fundada el 1933.

L'ocupació japonesa de les Índies Holandeses (1942-1945) va permetre el desenvolupament de la llengua indonèsia. Els japonesos es proposen erradicar tota influència occidental i hi prohibeixen les obres en holandes i anglès. Per difondre llur propaganda, empren l'indonesi, i per això el seu ús s'estén a tot l'arxipèlag. La proclamació d'independència el 1945 és llegida en indonesi.

La literatura indonèsia guanya en vitalitat després de la independència. Durant els anys de conflicte entre la jove república i l'antic colonitzador holandès, Chairil Anwar (1922-1949), personatge primmirat i revel, és el capdavanter del moviment poètic *Angkatan 45* (generació del 45). De seguida, l'indonesi es desenvolupa al ritme de les transformacions del país.

Agafant el malai com a llengua nacional, els nacionalistes indonesis tornen a l'època on era llengua de comunicació a l'arxipèlag, però aquest cop amb la voluntat de crear una nació indonèsia.

Fonologia

Consonants

El sistema consonàntic de l'indonesi es resumeix en la taula següent:

		Bilabial	Labiodental	Dental / alveolar	Palatal	Velar	Glotal
Oclusives	Sorda	p		t		k	- [ʔ]
	Aproximant	b		d		g	
Africades	Sorda				c [tʃ]		
	Aproximant				j [dʒ]		
Fricatives	Sorda		f	s	sy [ʃ]	kh [x]	h
	Aproximant		v	z			
Nasals		m		n	ny [nj]	ng [ŋ]	
Laterals				l			
Vibrants				r			
Semivocals		w			y [j]		

- La dental /s/ es pronuncia com en el mot *tassa* i mai no és aproximant en /z/: *nasi* = arròs /nassi/
- La dental /r/ es pronuncia vibrant (punta de la llengua sobre el paladar).
- La palatal /c/ es pronuncia entre /tx/ i /ti/. De mode semblant, /j/ es pronuncia entre /dj/ i /di/.
- La velar /ng/ es pronuncia com en alemany *singen* = cantar.
- La glotal aspirada /h/ sempre es pronuncia, tant a principi com a final de mot. *Darah* = sang, es pronuncia amb una /h/ final ben marcada, que la diferencia de *dara* = noia jove.

Les consonants finals, en lloc de ser relaxades com en català, són pronunciades com a dobles. Per exemple, *minum'* (beure) es pronuncia guardant els llavis tancats sobre la /m/ final: /minumm/.

Les consonants fricatives següents són préstecs estrangers:

- Sordes: labiodental /f/, palatal /sy/ i velar /kh/.
- Aproximants: labiodental /v/ i dental /z/.

Vocals

Les vocals indonèsies són les següents:

- **a** = pronunciada com una **a** tònica catalana: c**a**sa
- **e** = muda
- **é** = també escrita **e**, pronunciada generalment com una /è/, i de vegades com una /é/
- **i** = com una **i** catalana: G**i**rona
- **o** = com una **o** catalana: c**o**txe
- **u** = com una **u** catalana: m**ú**sica

Enllaços externs

- Diccionari indonesi-català i català-indonesi en línia (https://www.dict.com/indonesi-catala)

A Wikimedia Commons (https://commons.wikimedia.org/wiki/P%C3%A0gina_principal?uselang=ca) hi ha

contingut multimèdia relatiu a: ***Indonesi***